

לא אומרים איכס על שלידה

אירה קרן-מונק כבר רגילה לתגובות המופתעות של מי ששומע על היולדות הטרויות ששולחות לה את השליה שלהן כדי שתהפוך אותה לקפסולות לבליעה. היא, מצידה, ממש לא מבינה איך אפשר להשליך לפח דבר כל כך מזין ומוצלח

מירי בן-דוד ליווי | צילום: אביגיל עוזי

הרפואי לפני תחילת הלידה. יש להביא צירנית עם קרח ולדאוג שהשליה תישמר בקירור עד להעברתה. השליה שייכת באופן חוקי ליולדת, לכן היא יכולה לעשות בה כרצונה, ואין כל מניעה לאסוף אותה ולקחת אותה הביתה לאחר הלידה.

איפה היא נשמרת בבית החולים?
"במקרה לעיתים צוות בית החולים מבקש לקחת אותה לבדיקה פתולוגית. במקרים כאלו יש לבדוק אם אפשר שהבדיקה תכלול התבוננות בלבד. אפשר לשאול גם אם הם יכולים להש" תמש רק בחלק קטן מהשליה לצורך הבדיקה, ואת השאר לקחת הביתה."

"אני מאדה את השליה ואז מכניסה לתנור ייבוש מיוחד למשך כעשר שעות. זה קורה במטבח שלי, על משטח מחוטא"

אוקיי. השליה צלחה את בית החולים והגיעה אלייך בצירנית. מה את עושה איתה?

"תהליך ההכנה מתפרש על פני יומיים: ביום הראשון נעשית התחלת תהליך הייבוש וביום השני המשך ייבוש וקפסול. אני מאדה את השליה, ואז מכניסה לתנור ייבוש מיוחד בטמפרטורה מאוד נמוכה, למשך כעשר שעות, אם כי אפשר גם להכין קפסולות משליה נאה, בלי לאדות קודם. למי שרוצה אני מכינה גם מיצוי הומאופתי - לוקחת חתיכה מהשליה לפני הייבוש ומדללת באלכוהול, אבל את זה אפשר לעשות רק אם השליה טרייה מאוד."

איפה כל זה מתרחש?
"במטבח שלי, על משטח מחוטא היטב, עם כלים שעוברים סטריליזציה ומיועדים רק

דברים על טוב לב, אהבה וערכות הרדית. חזרתי עם השקפת עולם אחרת וסדרי העדיפויות שלנו השתנו."

אחרי הטיוח הגיע השינוי המקצועי. "ליוויתי הרבה חברות ללידות בבית ובבתי חולים, היו לי הרבה שעות של תרגול מדיטציה עם יולדות תוך כדי צירים חזקים והחלטתי ללמוד להיות דולה בבית החולים לניאדו. הרגשתי שמצאתי את הייעוד שלי: כשאני מלווה יולדת, אני מרגישה זכות גדולה. אלו רגעים מזוקקים של קדושה. יש הרבה דילות, אבל רובן לא מתעסקות בשליה. איך הגעת לזה?"

"את עבודת הגמר שלי עשיתי על השליה, ומשם הדרך הייתה ברורה. התחלתי לקרוא יותר ויותר, וככל שקראתי ולמדתי, הרגשתי צער וחר" טה על כך שלא התייחסתי ביראת כבוד לשליות של הילדים שלי. כיום אני מודעת לכוח שטמון בשליה ולשימושים המרתקים שנעשו בה במשך הדורות בעולם כולו. בחרתי לידה בסין, למשל, משתמשים בשליות מיובשות ומחלקים אותן לכל הנשים שמגיעות עם סימפטומים של חולשה וחוסר דם. השליה נחשבת בעלת תכונות משק" מות, משתמשים בה בעיקר לאחר הלידה, אבל אפשר לצרוך אותה גם בעקבות הצטברות מתח רב או תחושת התרוקנות אנרגטית משמעותית."

בהמשך למדה קרן-מונק את תורת הקפסול בארצות-הברית, עברה מבחנים וקיבלה תעודה בקורס דולות ומקפסולות שמאושר על ידי ה-FDA (מינהל המזון והתרופות האמריקאי). כיום היא חברה בקבוצה בינלאומית של נשים המציעות שירותי קפסול של שליות ברחבי העולם. "אני עובדת לפי חוקי החיטוי המוקפדים של ה-FDA בנוגע לסטריליזציה ולשימור השליה."

איך זה בדיוק עובד? איך השליה מגיעה אלייך?

"נשים שיוולדות בבית החולים ובחורות לשמור את השליה מבקשות את זה מהצוות

"בשליה יש ברזל, ויטמין B והורמונים שמפחיתים דיכאון אחרי לידה ומעודדים ייצור חלב. אפשר גם להוסיף למשחה נגד תפוחות חיתולים קפסולה אחת, שתגביר את יעילות התכשיר"

ולרונה (שבע), החלה את דרכה המקצועית הרחק מחדרי הלידה. "במהלך כ-20 שנה בניתי קריירה מפוארת בתחום העיצוב", היא מספרת. "לימדתי סטודנטים לתקשורת חזותית וניהולתי סטודיו מצליח. עשיתי פרזנטציות, קמפיילים, פרסום ומיתוג. עד שיום אחד, בזכות אהוד בן זוגי שהעז להגשים חלום, נסענו לחו"ל עם שני הילדים. עומרי היה בן ארבע, רונה בת שנתיים, וטיילנו שנה בהודו ובווייטנאם. הטיוח לימד אותי כמה

בפעם הראשונה שבה אירה קרן-מונק נתקלה בשליה, זו הייתה השליה שלה עצמה, וההיתקלות לא הייתה נעימה במיוחד. "כשילדתי את בני הבכור, לאחר ציפייה ארוכה ולידה ממושכת, הרגשתי שהנה, הגיע המסע לקיצו", היא משחזרת. "לפתע נזכ" רתי - השלב הנוסף: השלב הזה - ראיתי, שמעתי, התכונתי לקראתו, והנה הוא נמחק והורחק מתור דעתי. זהו שלב יציאת השליה. שאלתי את עצמי, מי בכלל צריך עכשיו 'לידה' נוספת? שוב הכאב? מה זו החבילה המרממת הזו שיצאה לי ברוב הדר מהגוף ועכשיו מלטפים אותה, הופכים ובודקים מכל כיוון? אולי נשליך לפח וחטל ונתמקד בעי" קר?"

אבל ארבע שנים אחרי שהשליה שלה הושל" כה - כמו רובן המכריע של השליות בישראל - כשנתקלה שוב בשליה במסגרת קורס דולות, המפגש היה אחר לגמרי. "בקורס איבדתי את תמימותי ואת בורותי, והפעם נוצרה בינינו מער" כת יחסים בריאה יותר שפתחה פתח לסקרנות, ללימוד ולהבנה."

כשקרן-מונק מדברת על מערכת היחסים הבריאה שלה עם השליה, היא מתכוונת גם לעור" בדה שהיא מכינה בביתה כמוסות לבליעה שמיועדות לנשים אחרי לידה, ובהן טמונה השליה שלהן. למה לעשות דבר כזה? בגלל הסגולות שהיא מאמינה שיש בכל שליה באשר היא: "בשליה יש שפע ברזל וויטמין B והור" מונים שמפחיתים דיכאון אחרי לידה ומעודדים ייצור חלב. הקפסולות ממלאות את הגוף של האם באנרגיה ויכולות לסייע לתינוק יונק במקרים של גזים, שיעולים ומחלות ילדים אחרות. אפשר גם להוסיף למשחה נגד תפר" חת חיתולים קפסולה אחת, שתגביר את יעילות התכשיר."

להצטייד בצירנית

קרן-מונק (45) מת-לאביב, נשואה לאהוד (60), חוקר שווקים, ואמא לעומרי (תשע)

הידעתם? משליה אחת אפשר להכין יותר מ-100 קפסולות!

אלה שמעודדים את האישה לעשות את זה, כנראה כי הם רוצים לראות אותה מתאוששת מהר מהלידה."דה.

גם לצמחוניות

השליה הישראלית אינה מקבלת את הכבוד המגיע לה, מאמינה קרין מונק ככל ליבה, וחשוב לה להעלות את הנושא למודעות. "אני מעוניינת להאיר עיני נשים ומשפחות בנושא שלא מקבל בימינו את תשומת הלב הראויה, עד כדי התייחסות אל השליה כאל פסולת ביולוגית", היא מוחה. "הרי ברוב המקרים לאחר הלידה משליכים את השליה בבית החולים לפח או קוברים יחד עם חלקי גוף לא רצויים נוספים וצויד רפואי משומש. אבל הורים צעירים רבים בעולם – בארצות הברית יש כמה אלפים – נוהגים להתייחס לאיבר היקר הזה בצורה אחרת. היא נתפסת כחלק אורגני ששייך לתינוק, ומטפלים בה בהתאם לתכונותיה המופ-

"יש לי בפריוז שליה מוקפאת, שמחכה להיטמן בחצר של המשפחה שהיא שייכת לה. כדאי לשתול מעליה עץ פרי. העצים שנשתלים מעל שליות נדיבים באופן יוצא דופן!"

לאות ולמשמעות המיסטיות שהיא טומנת בחובה.

"אגב, חיות רבות, גם כאלה שאינן נמנות עם הטורפים, ממהרות לאכול את השליה שלהן לאחר ההמלטה. עד סוף המאה ה-19 היו תהליכי הכנת השליה שכיחים באירופה, והמוצרים היו ניתנים להשגה בבתי מרקחת. לא רק התינוק היה מתנהג למשפחה, אלא הוא הביא איתו מתנה נפלאה לכל האמהות והסבתות, כי כל בני המשפחה יכלו לצרוך את השליה. במאה ה-20 חוקקו חוקים חדשים בנוגע למסחר הרפואי בשליה, שהשפיעו על בחלקם על השימוש שנעשה בה לצרכים רפואיים. אסור לסחור בה, אבל חברות תרופות וקוסמטיקה משתמשות בשליות של בעלי חיים, ובבתי חולים בארצות הברית מייצרים תאי גזע משליות ומשתמשים בהם לטיפול בילדים עם לוקמיה".

כל אחת יכולה לשמור את השליה שלה בקפסולות?

"כן. אני מציעה את זה לכל אישה שאני מעבירה לה קורס פרטי של הכנה ללידה. לפעמים אני ממתינה ולא מציעה במפגש הראשון, אלא כשמדברים על שלבי הלידה. אז אני מסבירה על היתרונות ומפנה למחקרים ולקריאה נוספת באתר (leyada.co.il) כדי לקבל החלטה מודעת ולבחור אם לזרוק את השליה לפח או לעשות בה שימוש אישי".

כמה עולה הקפסולות?

"600 שקל. ואגב, פונות אליי גם נשים לפני לידה שלא נעזרות בלידיו, אבל מעוניינות בקפסולות. אני מאמינה שבעתיד יותר ויותר נשים בישראל יאמינו בכוחן ויהיו ערות לזכותן להשתמש בשליה שלהן כראות עיניהן".

יש מצבים שבהם אי-אפשר להשתמש בקפסולות?

"במידה שהתפתח זיהום במהלך הלידה, במקרה של שפעת, מחלת חום או אפילו צינון, הזעות לילה, דלקת בשדיים ובכלל אם קיים ספק. השירות הזה אינו רפואי ואינו תרופתי. האחריות היא של המשתמשות בלבד".

ומה עם אמהות צמחוניות?

"גם הן לא בוחרות בקפסולות שליה. לא הרגו אף אחד כדי להשיג את הבשר הזה."★

מה הרושף חושב?

"מבדיקה שערכתי, אין בספרות הוכחות מדעיות ליתרונות באכילת שליה", אומר פרופ' אייל שיינר, מנהל מחלקת יולדות במרכז הרפואי האוניברסיטאי סורוקה. "נכון שבעבר, בסין ובארצות אחרות, על פי מסורת עתיקה, כן השתמשו בשליה. היא אמנם איבר פנימי עשיר בברזל, אלא שאפשר לאכול תוספי תזונה אחרים או איברים פנימיים אחרים העשירים בברזל, ולא הוכח מדעית שיש לה יתרונות על פניהם. אני גם לא יודע מהו בריוק התהליך ואם הוא לא טומן בחובו סכנה כלשהי של הרעלה או זיהום. כל עוד אין לתהליך הזה אישור של משרד הבריאות הישראלי וזה לא בפיקוחו, אני נשאר סקפטי".

לשליות. עכשיו, למשל, יש לי בפריוז שליה אחת מוקפאת שמחכה להיטמן – לא אומרים להיקבר אלא להיטמן – בחצר של המשפחה שלה היא שייכת. במקרה כזה, אגב, כדאי לשתול מעליה עץ פרי – העצים שנשתלים מעל שליות נדיבים באופן יוצא דופן! בכל אופן, שליה ממוצעת מייצרת 80-130 קפסולות, תלוי כמור בן בגודל השליה, ושומרים אותן במקרר".

ומה עושים עם כל הקפסולות האלה?

"כדאי להשתמש בהן סמוך ככל האפשר ללידה. אם השליה מוקפאת, יש להשתמש בה לא יאוחר משישה חודשים מיום הלידה. מומלץ לקחת שתי קפסולות שלוש פעמים ביום למשך שבוע לאחר הלידה, רצוי עם מעט יין לבן – כן, גם למניקות. אחר כך המינון יורד בהתאם לצורך. אפשר גם להוסיף למשחה מתאימה ולמרוח על פטמה פצועה. את הקפסולות הנותרות אפשר להקפיא בפריוז ולהשתמש בהן בכל מצב של חולשה".

אישה אמורה לצרוך רק את השליה של עצמה או שאפשר לתרום להברות?

"אני מכינה את הקפסולות עבור היולדת בלבד. אסור להעביר את השליה בצורה חיה או מעובדת לאדם אחר. אגב, לפני חודש וחצי ליווייתי כדולה את אחותי בלידה והכנתי גם לה קפסולות מהשליה שלה. היא התמוגגה".

רוב האנשים שראו שליה יגידו שהדבר האחרון שהם רוצים לעשות זה לאכול אותה.

"התגובה הראשונית של אנשים היא סלידה או הסתייגות, אבל מי שניסה גילה שמדובר במוצר איכותי ומועיל ביותר. תתפלא, אבל הסלידה היא דווקא לא מהצד הגברי. באופן מפתיע, בהרבה מהמקרים דווקא הבעלים הם

